

Planbureau voor de Leefomgeving

Het Energieakkoord: stand van zaken en wat moet er (nog) gebeuren

Pieter Boot, InnoTeP 2016,
Nijmegen september 2016

Inhoud presentatie

- Verwachting bij afsluiten akkoord
- Realisatie
- Mogelijke agenda voor toekomst

Vooraf: Energieakkoord kwam niet uit de lucht vallen. EU had al 20/20/20 doelen vastgesteld. Minister Kamp had kabinetsopdracht hernieuwbare energie meegekregen.

Ter herinnering: de 10 pijlers van het akkoord

- ***Pijler 1: Energiebesparing***
- ***Pijler 2: Opschalen hernieuwbare energieopwekking***
- ***Pijler 3: Stimuleren decentrale duurzame energie***
- ***Pijler 4: Het energietransportnetwerk gereed maken***
- ***Pijler 5: Een goed Europees systeem voor emissiehandel***
- ***Pijler 6: Kolencentrales en CCS***
- ***Pijler 7: Mobiliteit en transport***
- ***Pijler 8: Arbeidsmarktafspraken werkgelegenheid, scholing***
- ***Pijler 9: Stimulering commercialisering voor groei en export***
- ***Pijler 10: Financiering van duurzame investeringen***

Algemene typering bij start (ECN en PBL, 2013)

- Het akkoord is uniek in de vérgaande betrokkenheid van stakeholders
- Akkoord kan een trendbreuk worden in de manier waarop we voor de lange termijn onze energiehuishouding vormgeven
- Akkoord is meer uitvoeringsagenda 2020 dan transitieagenda 2050
- Veel hangt af van wat er de komende jaren mee gedaan wordt (uitvoering & borging)

Dus: einde aan beleidsstagnatie. Benodigde overeenstemming als kans om ambities te realiseren.

Gegeven waar Nederland vandaan komt is het
akkoord ambitieus,
gegeven waar we naartoe moeten is het slechts
een begin

Beeld Nationale Energieverkenning 2015

- Aandeel hernieuwbare energie 2020 11,9% (voorgenomen beleid) - doel 12%
- Aandeel hernieuwbare energie 2023 15,7% (voorgenomen beleid) – doel 16%
- Energiebesparing loopt op naar 1,5% per jaar (gelijk aan doel; was 1,1% per jaar)
- Extra energiebesparing door Energieakkoord 55 PJ (doel 100 PJ)
- Netto 80.000 extra banen (doel 90.000)
- (geen cijfer over positionering clean tech ranglijst)

Voorbeelden maatregelen Energieakkoord (1)

Huishoudens en bedrijven

- Slimme meters
- Aanscherping Ecodesign (EU)
- Besparingsbevordering koopsector (w.o. subsidie, *mei 2016*)
- Stroomversnelling en acties woningcorporaties (streven naar energie-index 1,25 = label B), ondersteund door subsidie
- Betere handhaving Wet Milieubeheer
- Verplicht label C kantoren (*mei 2016*)
- Aanscherping MEE en MJA3 convenanten industrie
- 1 op 1 afspraken industrie
- Verhoging EIA aftrek; op peil houden EIA energiebesparing
- Onderzoek naar besparingsverplichting (*mei 2016*)

Voorbeelden maatregelen Energieakkoord (2)

Verkeer en vervoer

- CO2 normen auto's 2020/21 (EU)
- Autodelen
- Voorlichting banden
- Elektrisch vervoer (*mei 2016*)
- Beleid logistiek (*mei 2016*)
- Beleid mobiliteitsgedrag; green deal (*mei 2016*)

Landbouw

- Kas als Energiebron/ Het nieuwe telen
- Energiebesparing Glastuinbouw (sectorinitiatief)

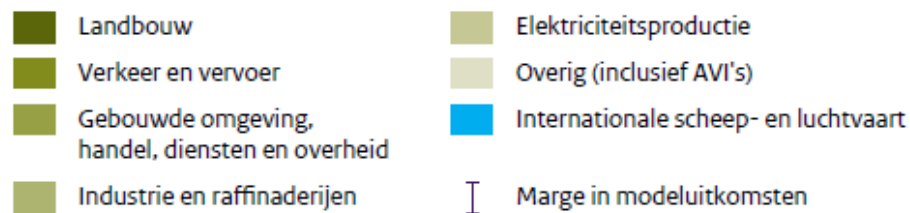
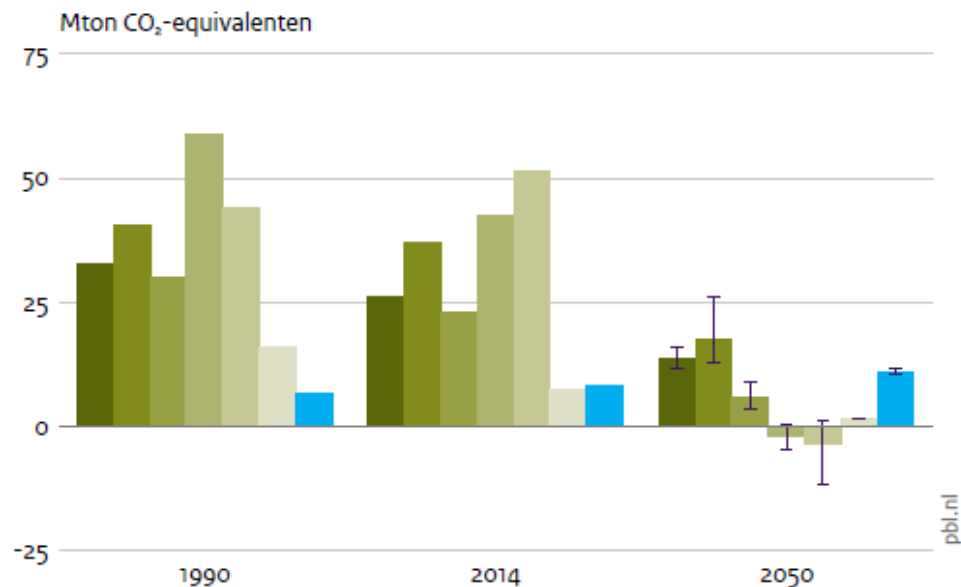

Recente ontwikkelingen

- IEA rapport: Energieakkoord uitvoeren, maar denk ook na over lange termijn
- Uitspraak rechter Urgendzaak
- Energierapport: zet CO₂-reductie centraal
- IBO rapport: CO₂-reductie centraal; niet alleen naar 2020 kijken, maar neem innovatie mee
- Europese Commissie: nationale doelen niet-ETS sector
- Initiatief Klimaatwet
- Energiedialoog

Emissie broeikasgassen per sector

Absoluut

Bron: Emissieregistratie; PBL

Mogelijke uitwerking

- Sterker lange termijndoel broeikasgassen overheid: Klimaatwet?
- Energieakkoord II brengt ambities partners in en voert uit
- Mede-overheden hebben ambities en handelen binnen ruimtelijk kader (Omgevingsvisie)
- Europa stimuleert scenario-ontwikkeling in afstemming met buurlanden
- Systemaangepak ook in innovatie inspanningen.